

Aino Kirjonen palkittiin visapuisella muistitikulla ja diplomilla.

Ainolle metsävisan voitto

Yläkoulujen metsävisa järjestettiin tänä keväänä jo 30. kerran. Pappilanmäen koululla juhlayönsä osallistivat kaikki yhdeksäsluokkalaiset, joista metsätiedot hallitsi parhaiten Aino Kirjonen. Voittaja keräsi visassa 56,5 pistettä 67 mahdollisesta. Toisena yli 50 pisteen ylsi Pihla Häme.

Koulun paras visailija palkittiin visapuisella muistitikulla ja diplomilla. Kaikki osallistujat saivat tervaleppäiset pulmapelit.

Juhlavisan teemoina olivat luovuus ja innovaatiot, eli luonnon omat ja ihmisten keksinnöt. Visassa piti mm. tunnistaa metsämarjoja ja niitä syöviä eläimiä, avata termiä ekosysteemi ja kertoa puiden käyttämistä ravinteista.

Aino Kirjonen on kartuttanut metsätietojaan ja -taitojaan oppikirjojen lisäksi suvun metsäpalstalla, jossa on osallistunut pienestä pitäen monenlaisiin töihin.

Olin lisäksi työharjoittelussa isän mukana metsätyökonetta ajamassa, kertoo Aino.

Yhdeksäsluokkalainen ei kuitenkaan suunnittele metsäalan ammattia, vaan aikoo lukion jälkeen suuntautua humanistiselle alalle yliopistossa.

Kesällä Aino pauskii töitä Siwassa ja syksyllä alkavat opinnot oman pitäjän lukiossa.

Koulussa Ainon lempiai-neita ovat historia ja kielet: englannin ja ruotsin lisäksi hän lukee saksaa ja ranskaa. Kirkonkyläläisen harrastuksia ovat lukeminen ja käsityöt.

Tällä hetkellä työn alla on neulebolero.

Svinhufvudit Kaukelassa Ukko-Pekan jalanjäljillä

Puolensataa presidentti Pehr Evind Svinhufvudin sukulaista tutustui lauantaina Kaukelassa Leponin tilaan, jonne Suomen tasavallan kolmas presidentti tuli aikanaan tuomariharjoitteluun ja jossa tapasi tulevan puolisonsa Ellen Timgrenin.

Vierasjoukko kävi myös Leppäniemen huvilassa, jossa Ukko-Pekka vietti myöhemmin kesää perheensä kanssa.

Päivän muita retkikohteita olivat Sääksmäellä Rapolan kartano, jossa Svinhufvud syntyi vuonna 15.12.1861 sekä suvun omistukseen 1800-luvulla kuulunut Hakkarin kartano Lempäälässä.

Tänä vuonna P.E. Svinhufvudin syntymästä tulee kuluneeksi 150 vuotta ja erityisesti suvun vanhempien jäsenten toivomuksesta päätimme järjestää juhluvoimien retken Hämeeseen. Aiemmin olemme vierailleet vain presidenttiparin kodissa Kotkaniemessä, kertoo P.E. Svinhufvudin tyttären tyttären poika Kim Luontonen.

Vieraat lähdössä Heikki Hämeen johdolla kävelemään Harjulta Leponin ohi Leppäniemeen. Vasemmalta Maj Fahlgren, Carita Sommar, Heikki Häme, Eino Svinhufvud, Pekka Harttila, Henrik Bachér, Jaakko Svinhufvud, Christina Harttila. Kuva: Kim Luontonen.

Svinhufvud af Qvalstadin sukuseuran puheenjohtaja on suvun päämies, varatuomari

Eino Svinhufvud. Sukuseuran perustava kokous pidettiin maaliskuun lopulla Hel-

singissä.

Seuran tarkoitus on tiivistää suvun yhteydenpitoa ja omal-

Ihanat kesät Leponissa

Tuleva maan äiti Ellen Svinhufvud, omaa sukua Timgren, vietti pienestä pitäen kesäään Padasjoen Leponin kartanossa, jonka hänen isoisänsä, Jämsän tuomiokunnan tuomari Gustaf Svinhufvud oli rakennuttanut ja jossa oli myös tuomiokunnan arkisto. Lepo-nin nimen oli laamanni suomentanut Ranskan Mon Repos -nimestä.

Leponissa Ellenillä ja sisaruksillaan oli kaupunkiloja paremmin mahdollisuus tutustua ns. tavalliseen suomalaisen kansaan, karjakkoihin, piikoihin, renkeihin, torppareihin ja muonamiehiin sekä Ellenin tulevaisuutta ajatellen erityisesti kartanon emännyyteen. Kartanotalouden hoidon osaaminen katsottiin niin tärkeäksi, että Ellen sai koulun loputtua jäädä kokonaiseksi vuodeksi Leponiin opettelemaan emännyyttä.

Leponi oli Ellen Timgrenille tärkeä paikka paitsi siellä vietetyn 20 kesän vuoksi, myös siksi, että siellä hän tutustui tulevaan puolisoonsa, auskultantti Pehr Svinhufvudiin. Nuoret tapasivat ensimmäisen kerran Padasjoella, kun Ellen oli 14-vuotias koulutytty ja Pehr 22 vuotta vanha oikeustieteen opiskelija. Ellen on myöhemminertonut, että hänellä ei ole tällä tapaamisesta minkäänlaisia mielikuvia. Seuraava kohtaaminen kaksi vuotta myöhemmin on taas jäänyt Ellenin mieleen. Tuolloin, kesäkuussa 1886, Pehr oli ilmoittautumassa Turun hovioikeuteen auskultantiksi. 16-vuotias Ellen oli ystävättäriensä kanssa vappukävelyllä Kupittaalla, mistä palattua hän tapasi vie-

railulla olleen Pehrin. Tuolloin Ellen kuitenkin vielä sivuutti auskultantti Svinhufvudin liikimain huomiotta.

Syksyllä 1887 rakkaus sytyi. Pehr tuli tuona syksynä Padasjoelle suorittamaan Turun hovioikeuden virkamiehenä auskultointia yhtenä laamanni Gustaf Svinhufvudin käräjäkirjureista. Ellen taas oli juuri samaisena syksynä jäänyt isoäitinsä oppiin Leponiin. Ellen matkusti jouluksi kotiinsa Turkuun, mutta hänen palattuaan

kesällä 1887 Leponissa vietettiin Ellenin ja Pehrin kihlajaisia. Ellen Timgrenin kihlattu, auskultantti Pehr Svinhufvud oli Ellenin syslinkki, samaa 1574 aateloitua sukua kuin Ellenin äiti Alma, syntyyään Svinhufvud.

Ukko-Pekka käveli käsillään

Laamanni Gustaf Svinhufvud myi Leponin kartanon 1891 jäätyään eläkkeelle, mut-

ta paikka säilyi sen jälkeenkin perheen kesäkäytössä.

Padasjoelle me tulimme siten, että ensin matkustimme junalla Lahden asemalle. Sieltä meni kapearaiteinen rautatie Vesijärven satamaan ja sieltä taas edelleen laivalla joko Aallotar tai Suomi-nimisellä Padasjoen laiturille, jonka nimi oli Mainiemi. Sieltä sitten kieseillä Leponiin, on Pehr ja Ellen Svinhufvudin esikoispoika Yngve muistellut.

Kerran kun meillä oli joi-

ta osaltaan vaalia P.E. Svinhufvudin perintöä. Näin seura myös tukee jo vuosikymmeniä toiminutta "Ukko-Pekan" muistoa ja perintöä vaalinut P.E. Svinhufvudin muistosaatiota.

Ukko-Pekan ja Ellen Svinhufvudin sukulaisia on sukuseuran tiedossa kolmisensataa, joista Svinhufvud-nimisiä vain noin 30, tietää Luontonen.

Vanhan aatelissuvun juuret ovat Ruotsin Taalainmaalla, josta karoliiniluutnantti Pehr Gustaf Svinhufvud af Qvalstad muutti Sääksmäen Rapolan taloon kotivävyksi isonvihan jälkeen 1700-luvun alkupuolella. Svinhufvud av Qvalstad suku on Ruotsin vanhoja aatelissukuja.

Keskiaikaisen rälssisuvun aatelisarvo sai kuninkaan vahvistuksen 1574 ja merkittiin Ruotsin ritarihuoneelle numerolla 145. Vaakunakilvessä on tähti ja sianpää. Suvun järjestysnumero on 7 Suomen ritarihuoneen ritari- ja aatelissuvuista.

Lyhennetty ja muokattu Maritta Pohlsin Ellen Svinhufvud - Suomalainen säätyläisnainen maalta-kirjasta (Otava 2011) sekä Yngve Svinhufvudin muistelmista.

takin vieraita, niin hämmästytti ja ilahdutti heidät isäni "Ukko-Pekka" kävelen heitä vastaan käsillään.

Myöhemmin perhe vietti kesä samaisen Kaukelajärven rannalla Leppäniemen huvilalla, jonka Ellen Svinhufvudin äiti Alma Timgren oli ostanut. Ilman huvilaa ei katsottu voitavan olla, sillä kesien viettäminen maalla kuului olennaisena osana säätyläiselämään. Huvilaelämää pidettiin terveystä edistävänä kaupunkilaisen pääasiassa sisätiloissa vietettävän talvielämän vastapainoksi. Lisäksi huviloilla viljeltiin ja poimittiin luonnosta elintarvikkeita talven varalle.

Kesänvieton malli oli samanlainen kuin Ellen Svinhufvudin lapsuudessa; äiti ja lapset maalla ja isä kaupungissa. Pehr Svinhufvud tuli kesähuvilalle harvemmin, mutta metsästyksena ainkin. Tällöin hän metsästi ja kalasti ahkerasti viiheyden välillä parikin viikkoa pyyntimatkoillaan.

Kävimme usein Lummenen-nimisellä järvellä kalastamassa. Se oli hyvin kalarikas. Paikallinen kansa ei tuntenut siihen aikaan pitkäsiimakalastusta, jonka me sitten sinne toimme, muistelee Yngve Svinhufvud.

Hän oli Leppäniemessä saadessaan isältään Helsingistä puhelinsoiton 16.6.1904.

"Ukko" soitti Helsingistä ja kertoi, että "Bobbe" (Bobrikoff) oli ammuttu. Ilo oli sitä suurempi, kun "se" oli myös kuollut.

Svinhufvudien aika Kaukelassa päättyi nelisen vuotta myöhemmin, kun Leppäniemi myytiin.

Kesällä 1891 Padasjoen Leponiin oli kokoontunut suuri joukko Gustaf Svinhufvudin jälkeläisiä. Lakitiedettä opiskeleva Sigurd Svinhufvud seisoo kävelykeppiinsä nojaten aivan kuvan vasemmassa laidassa. Hänen edessään on nuoripari Pehr ja Ellen Svinhufvud esikoisensa Yngven kanssa. Alma ja Gustaf Timgren istuvat seuraavina. Etualalla on heidän tyttärensä Bertha samanlaisessa ruudullisessa mekossa kuin Ellenin sisarensa ja hänen takanaan Alma Timgrenin nuorin sisko Hilma Svinhufvud. Leponin isäntä Gustaf Svinhufvud katsoo vakavana kameraan vierellään vanhin poikansa asessori Valdemar Svinhufvud puolisonsa Fannyn ja poikansa Hjalmarin kanssa. Takana seisoo Ellenin pikkuveli Axel Timgren ja tunnistamaton nuori nainen. Kuva: Eino ja Gurli Svinhufvud.